

ПЛАН ЗА ПОСТАПУВАЊЕ ВО СЛУЧАЈ НА ЕКСПЛОЗИЈА И ПОЖАР

кои потекнуваат од котларата, односно складот за мазут и нафта

Инсталација: „Свињарска фарма Агриа“
Локација: с. Долно Чичево, општина Градско
Ул. Населено место без уличен систем бр.1

Оператор: „АГРИА-Агроиндустриска групација“ ДООЕЛ Велес

Септември 2026

Содржина

1. Вовед и правна основа	4
2. Опис на инсталацијата — котлара и склад за гориво.....	4
3. Идентификација на можни ризици од пожар и експлозија	5
4. Превентивни мерки	5
5. Организациона поставеност и одговорности	5
6. Постапки при итна состојба	6
7. Опрема за итно постапување и гаснење пожар	6
8. Обука на персоналот	7
9. Контакти на надлежни служби.....	7
10. Постапки по настанат инцидент.....	7
11. Ревизија и ажурирање на планот.....	7
12. Заклучок	8

1. Вовед и правна основа

Овој План за постапување во случај на експлозија и пожар кои потекнуваат од котларата, односно складот за мазут и нафта, е изготвен од страна на операторот на инсталацијата „Свињарска фарма Агриа“, с. Долно Чичево.

Планот е изработен во согласност со следната законска и подзаконска регулатива:

- Закон за животна средина („Сл. весник на РМ“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 44/15, 129/15, 39/16, 99/18);
- Закон за заштита и спасување („Сл. весник на РМ“ бр. 36/04 и 49/04, со последователни измени и дополнувања);
- Закон за пожарникарството („Сл. весник на РМ“ бр. 67/04, 81/07, 55/13, 158/14, 193/15 и 39/16);
- Закон за запаливи и горливи течности и гасови и подзаконските акти донесени врз основа на истиот, вклучувајќи ги техничките нормативи за складирање и претакање на запаливи течности;
- Правилник за правилата за вршење на службата, како и минималните критериуми за сместување, техничката опрема и средствата за гаснење пожари со кои треба да располагаат противпожарните единици (донесен врз основа на член 8 став 2 од Законот за пожарникарството).

Целта на овој План е да се обезбеди навремено, координирано и ефикасно постапување на персоналот на инсталацијата во случај на настанување на пожар или експлозија со потекло од котларата или од складот за мазут и нафта, со цел заштита на животот и здравјето на луѓето, минимизирање на материјалната штета, и спречување/минимизирање на негативното влијание врз животната средина.

2. Опис на инсталацијата — котлара и склад за гориво

Инсталацијата располага со сопствена котлара која служи за затоплување на Управната зграда и на објектите Нуклеус и Б-фаза, а како енергенс користи мазут. Котларата активно работи во месеците кога е грејна сезона, од месец октомври до април.

Карактеристика	Вредност/опис
Тип на котел	Парен котел на мазут со два бренера
Ознака на точка на емисија	1-А
Координати на оцакот (национален координатен систем)	X = 7 575 922.96 m, Y = 4 602 755.74 m
Дијаметар на оцакот	0,6 m
Висина на оцакот	16 m
Гориво	Мазут М-1 НС
Капацитет на резервоари за мазут	2 подземни цистерни, вкупен капацитет 200 t
Годишна потрошувачка на мазут	≈ 150 t
Добавувач на мазут	Макпетрол АД Скопје (важечки договор)
Дополнителен склад	Договор за лесни горива (бензин/дизел/EL-1) со Макпетрол АД, важност до 31.12.2027

Мазутот и нафтата (лесните горива) се класифицирани во техничката документација на инсталацијата како материи со миризливост (јагледоводородни материи, благ до незначителен мирис). Секоја испорака на мазут е придружена со целосна пропратна документација за квалитет (изјави за сообразност,

уверенија за квалитет), издадена од овластени лаборатории (ОКТА АД Скопје, Макинспект ДОО Скопје).

3. Идентификација на можни ризици од пожар и експлозија

Врз основа на техничката анализа на инсталацијата, идентификувани се следните потенцијални извори/сценарија на ризик од пожар или експлозија поврзани со котларата и складот за гориво:

- Дефект или прегревање на горилникот (брелерот) на котелот;
- Истекување на мазут/гориво од резервоарите, цевководите или приклучоците, со можност за самозапалување или запалување од надворешен извор;
- Дефект на електричната инсталација во просторијата на котларата;
- Грешка при постапката на истовар/полнење на резервоарите со гориво од цистерните на добавувачот;
- Акумулација на запаливи гасови/пареи во затворен, недоволно проветрен простор на котларата;
- Надворешен извор на запалување (искра, отворен пламен) во близина на складот за гориво.

Операторот потврдува дека до моментот на изготвување на овој План, на инсталацијата не се утврдени, ниту регистрирани какви било претходни инциденти или хаварији од кој било вид.

4. Превентивни мерки

- Редовно сервисирање и технички преглед на котелот и горилниците, согласно упатствата на производителот;
- Редовна визуелна контрола на резервоарите за мазут, цевководите и приклучоците, заради навремено откривање на можни истекувања;
- Редовна проверка на исправноста на електричната инсталација во просторијата на котларата, од страна на овластено/стручно лице;
- Забрана за пушење и употреба на отворен пламен во просторијата на котларата и во непосредна близина на резервоарите за гориво, означена со соодветни предупредувачки ознаки;
- Обезбедена соодветна вентилација на просторијата на котларата;
- Постапување со мазутот и лесните горива исклучиво согласно техничките упатства и придружната документација за квалитет и безбедност;
- Редовна обука на персоналот кој работи во/околу котларата за правилно ракување и постапување во случај на опасност (в. точка 8 подолу).

5. Организациска поставеност и одговорности

За спроведување на овој План, одговорни се следните лица/функции во рамки на операторот:

Улога	Лице/функција	Одговорности
Лице одговорно за животна средина	Елена Кузманоска	Координација на постапувањето, известување на надлежни органи, документирање на инцидентот
Технички персонал/ракувач со котлара	Овластено лице задолжено за одржување	Секојдневен надзор, прво постапување при опасност, алармирање
Управител на друштвото и Раководител на фармата	Перо Колевски Ана Мијакова Мурцева	Целокупна одговорност, комуникација со надлежни институции

6. Постапки при итна состојба

6.1. Алармирање

Лицето кое прво забележи пожар, чад, необичен мирис на гориво, истекување или друг знак на опасност во/околу котларата или складот за гориво, е должно веднаш да ги преземе следните чекори:

- Да го алармира присутниот персонал на фармата (гласно известување/сирена, доколку е инсталирана);
- Да го извести Раководителот;
- Доколку пожарот/опасноста не може безбедно да се стави под контрола со расположливата опрема, веднаш да се повика Територијалната противпожарна единица (телефон 193).

6.2. Прекин на снабдувањето

- Веднаш да се прекине дотурот на гориво до горилникот (затворање на вентил/прекинувач за гориво);
- Да се исклучи електричното напојување на котелот и просторијата, доколку тоа може безбедно да се стори;

6.3. Гаснење и ограничување на пожарот

- Употреба на достапните противпожарни апарати (в. точка 7) исклучиво доколку пожарот е во почетна фаза и лицето е обучено и безбедно може да пристапи;
- Ако пожарот не може безбедно да се стави под контрола, персоналот веднаш се повлекува на безбедно растојание и се чека пристигнување на противпожарната служба;

6.4. Евакуација

- Евакуација на сите лица од непосредната зона на опасност кон однапред определено збирно место — паркинг просторот пред управната зграда, на безбедно растојание од котларата и складот за гориво;
- Спречување на пристап на неовластени лица до зоната на инцидентот, до пристигнување на надлежните служби;

6.5. Известување на надлежни органи

Веднаш по стабилизирање на непосредната опасност, операторот е должен да ги извести: Територијалната противпожарна единица (доколку веќе не е повикана), Центарот за управување со кризи, и Министерството за животна средина и просторно планирање, согласно важечките законски обврски за пријавување на инциденти со можно влијание врз животната средина.

7. Опрема за итно постапување и гаснење пожар

На инсталацијата, во и околу просторијата на котларата и складот за гориво, се обезбедени соодветни противпожарни апарати (ПП апарати) прилагодени за гаснење пожар од запаливи течности (тип Б), поставени на лесно достапни и означени места. Опремата подлежи на редовна периодична контрола и сервисирање согласно важечките прописи за противпожарна заштита.

Локација	Тип на опрема	Ориентациски број
Просторија на котлара	ПП апарат — прав/CO ₂ , тип Б	1

Локација	Тип на опрема	Ориентациски број
Непосредна близина на резервоари за мазут	ППП апарат — прав/пена, тип Б	1
Управна зграда (влез)	ППП апарат — прав, тип АБЦ	1

8. Обука на персоналот

Операторот обезбедува редовна обука на персоналот вклучен во работата на котларата и одржувањето на складот за гориво, во однос на: правилно ракување со опремата, препознавање на знаци на опасност, постапки за алармирање и известување, правилна употреба на противпожарни апарати, и постапки за евакуација. Инсталацијата поседува Решение за спроведување на обука за безбедност на храна, добра хигиенска пракса и заштита на животна средина, и Сертификат за систем за управување ИСО 9001:2015, кои ја потврдуваат воспоставената пракса за континуирана обука и следење на квалитетот на работните процеси.

9. Контакти на надлежни служби

Служба/Лице	Контакт
Раководител на фарма Ана Мијакова Мурцева	070 216 330
Елена Кузманоска — Лице одговорно за животна средина	072 257 581
Противпожарна служба (ТППЕ)	193
Полиција	192
Итна медицинска помош	194
Центар за управување со кризи — регионална канцеларија	195
Министерство за животна средина и просторно планирање	02 3251 403
Општина Градско	043 251 522

10. Постапки по настанат инцидент

- Детална проценка и документирање на причините и последиците од инцидентот;
- Проценка на евентуално влијание врз животната средина (почва, воздух, вода) и преземање мерки за санација доколку е потребно;
- Писмено известување на Министерството за животна средина и просторно планирање и другите надлежни органи за текот на инцидентот и преземените мерки;
- Анализа на причините и преземање корективни мерки за спречување на повторување на сличен инцидент во иднина;
- Ажурирање на овој План доколку анализата покаже потреба од дополнителни или изменети постапки.

11. Ревизија и ажурирање на планот

Овој План се ревидира и ажурира најмалку еднаш годишно, како и веднаш по секоја промена во технолошкиот процес, опремата на котларата или складот за гориво, или по секој настанат инцидент.

Ажурираната верзија се доставува до сите вклучени вработени и, доколку е потребно, до надлежните органи.

12. Заклучок

Овој План за постапување во случај на експлозија и пожар кои потекнуваат од котларата, односно складот за мазут и нафта, претставува систематизиран преглед на идентификуваните ризици, превентивните мерки и постапките за итно реагирање на инсталацијата „Свињарска фарма Агриа“. Операторот се обврзува редовно да го спроведува, следи и ажурира овој План, со цел заштита на животот, здравјето и животната средина.

Изготвил:

Елена Кузманоска — Лице одговорно за животна средина

За операторот:

АГРИА-Агроиндустриска групација ДООЕЛ Велес

Подружница-Свињарска фарма село Долно Чичево